ŠTUDIJSKA BIBLIOTEKA

LJUBLJANA

St. 286 Poštnina poračunjena (Conto corrente con la posta) V Trstu, v sredo, 1. decembra 1926. Posamezna številka 30 stot. Letnik LI

List izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 6.—, 3 mesece L 22.— [illegible] —, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — [illegible] 30 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti 1 [illegible] za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za finančne, zahvalne [illegible] L 1.20, oglase denarnih zavodov L 2.— [illegible] stot. za besedo, najmanj L 3.

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost" Poduredništvo v Gorici: ulica Giosue Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327 Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Koder so divjali elementi....

(Od našega odposlanca)

Cela vrsta vremenskih sil je zadela letos naše Gore. Prvo se je naselilo razdejanje v idrijski dolini in kotlini, potem je zaseglo opustošenje poplav baško dolino in končno je divjanje in bučanje viharjev povečalo že itak občutno revščino bovških vasi, jim potrgalo strehe po hišah, odneslo mostove, brvi, razoralo poti, odnašalo zemljo, uničilo zaloge sena.

Škoda, ki so jo povzročili viharji ni sicer na Bovškem več milijonska, ker ni tamkaj bogatih nižin in polj, kjer imovina in posest rastejo v milijone, ampak je prizadejala revščini redkih, malorodovitnih njivic ter vrsti čisto čistih skromnih hiš tisoče lir škode. So pa tisoči zato tembolj občutljivi, ker popolnoma nenadomestljivi, ker jih ni nikjer vzeti, prav nikjer; kajti pred besnilom viharjev je vladalo tudi težko gospodarsko stanje nad bovško kotlino. Radi visoke lege Bovškega obrode bovške njive skoro edino le krompir. Žito ne uspeva povoljno, sadno drevje je pičlo, koruza s težavo dozoreva. Moča in mrzlo vreme sta napravili tekom leta, da je bil edini bovški pridelek, krompir pičel in podvržen gnitju. Vojaške vaje v velikem stilu, kot smo poročali že tekom poletja o njih, kot vsake vojaške vaje morejo jemati le do gotove meje v obzir korist in nedotakljivost kmetovih usevov in nasadov. Zato so tudi letošnje poletne vojaške vaje na Bovškem povzročile občutno škodo na polju. Zakonodaja predvideva posebno odškodninsko postopanje potom cenitev napram oškodovanim posestnikom. To odškodninsko postopanje se je tudi izvršilo. Nemogoče je, da bi se vsa škoda povzročena po poljih točno v pravem svojem iznosu odplačala, ker že način prijave škode ter nato sledeče uradne cenitve dovedejo nujno do cenkanja, pogajanja in znatnega zmanjšanja zahtevane odškodnine. Škoda je na tak način le deloma poravnana. Naš kmet pa razume, kaj so vojaške vaje, in nihče ni špekuliral, da bo s tozadevno odškodnino obogatel. Navajamo tudi to le kot dokaz, da so ti kraji vredni letos posebnih obzirov. In res je posebno letos gospodarsko stanje Bovškega skrajno težko. Nerodovitnost in pičlost domačih tal sili bovčansko prebivalstvo k izselitvi, k iskanju zaslužka v inozemstvu. Že desetletja pred vojno so bili prisiljeni k izseljevanju. Zadnja leta po vojni se je možnost izselitve zmanjšala, ker v gotovih državah nočejo sprejemati delavcev iz naših krajev, ponekod imajo pa lastne domače brezposelnosti dovolj. Tako je precej moških moralo ostati doma, se skušalo potakniti v delu po rabeljskem rudniku. Edino le ženski del prebivalstva je mogel tudi to leto oditi v službe egiptovske gospode, deloma tudi v Trst ter nekoliko tudi v notranjost Italije.

Skrajno slaba letina z edinim pičlim pridelkom krompirjem ter narasla brezposelnost radi težkoč izselitve so pripravile tik pred zimo bovško prebivalstvo v obupen gospodarski položaj. Trije viharji ter dve poplavi tega obupa niso mogli več stopnjevati, ampak so prinesli le neke vrste onemelost in vdanost v usodo. Treba je iti s spominom nazaj za desetletja in desetletja, ko še ni bilo prometnih zvez in je udarilo po deželi pomanjkanje povzročeno po slabih letih, da si vsaj nekoliko predočimo bedo, ki vlada letos visoko gori po hišah in bajtah bovških vasi.

Ali je mogoče, da klic ljudi v stiski ne najde odziva po pomoči od nobene strani?

Nujna dejanska potreba narekuje, da se kaj stori za to prebivalstvo letošnjo zimo.

Uvažanje živih čebel prepovedano

RIM, 30. (Izv.) «Gazzetta Ufficiale» prinaša danes odredbo ministra za narodno gospodarstvo, s katero se brezpogojno prepoveduje uvažanje živih čebel iz inozemstva v Italijo. Carinskim uradnikom in obmejnim veterinarskim uradom se nalaga, da postopajo z vso strogostjo v smislu te odredbe.

Za ustanovitev državnih gledališč

RIM, 30. (Izv.) Včeraj zjutraj je načelnik vlade on. Mussolini sprejel pisatelja Luigija Pirandelo in Paola Giordanija, ki sta mu predlagala načrt, da bi se tudi v Italiji ustanovila državna gledališča. Po tem načrtu bi Italija imela tri državna gledališča, in sicer v Milanu, Turinu in Rimu. Igralska družba bi bila ena sama in tudi gledališča bi bila pod enotnim vodstvom.

Železniška nesreča

MILAN, 30. (Izv.) Danes zjutraj je skočil iz tira med postajama Ceglie in Francavilla talentinski vlak. Pri tem je bilo 17 oseb lahko ranjenih. Iz Lecce se je takoj podal na mesto nesreče pomožni vlak.

Uradno poročilo o konfinacijah

Konfiniranih je bilo 522 oseb - Podpore konfiniranim

RIM, 30. (Izv.) Agencija Stefani poroča: Pokrajinske komisije, kakor jih predvideva člen 268 novega zakona o javni varnosti, so dokončale svoje delo obstoječe v obsodbi onih življev, ki so neizprosni sovražniki fašistovskega režima, na politično konfinacijo.

V 17 pokrajinah — od novih pokrajin je med njimi samo Zader — se ni smatralo za potrebno zateči se k tem izrednim meram. Skupno število konfiniranih znaša 522 oseb. Ti podatki pa se utegnejo še izpremeniti radi rekurzov, ki jih prizadeti lahko vložijo na centralno komisijo in pa tudi radi drugih pogojev, o katerih ima pravico odločevati notranji minister. Centralni komisiji predseduje državni podtajnik ministrstva za notranje zadeve.

Predsednik vlade je odredil, da se onim, ki so bili konfinirani radi protifašizma, nakaže, če so brez sredstev, dnevna podpora v znesku 10 lir mesto podpore v znesku 2 do 4 lire, ki se nakaže osebam, katere so konfinirane radi navadnih zločinov.

«Giornale d'Italia», ki je prinesel gorenjo vest danes v posebni izdaji, ugotavlja z zadovoljstvom, da je število radi protifašizma konfiniranih naravnost neznatno. «Ta okolnost», ugotavlja omenjeni list, «je najlepši dokaz, kako majhno je število neizprosnih sovražnikov fašizma v državi. Možnost rekurza pa je zopet dokaz o čutu obsolutne pravičnosti, ki preveva režim tudi tedaj, ko izvršuje zakon, izdan v njega lastno obrambo».

Pričetek procesa

proti drugorodcem iz Poadižja, obdolženim zarote proti varnosti države

VERONA, 30. (Izv.) Danes zjutraj se je pričel pred tukajšnjo poroto proces proti 22 drugorodcem iz Poadižja, ki so obtoženi zarote proti varnosti države, češ da so kot člani društva Oberland gojili zločinski načrt pripraviti oborožene tolpe, ki bi bile morale nastopiti v slučaju, da bi Italija ovirala priključitev Avstrije k Nemčiji.

Sodišču predseduje kom. Tommaioli. Obtožbo vzdržuje gen. drž. pravdnik Zanni. Navzočni so trije uradni zagovorniki obtožencev, privatni zagovorniki pa se niso javili k razpravi. Službo tolmača vrši dr. Morazzi iz Trsta.

Danes zjutraj se je vršilo izpraševanje generalij obtožencev in zaprisežen so bili tudi porotniki, da bodo v tem procesu sodili nepristransko in brez kakršnegakoli predsodka napram obtožencem. Razprava je bila nato odgodena na popoldanske ure.

«Stampa» bo zavzemala režimu naklonjeno stališče

RIM, 30. (Izv.) Po 29 dnevni suspensiji je danes zopet začela izhajati turinska «Stampa». Današnja številka prinaša na uvodnem mestu mastno tiskano izjvo, iz katere sledi, da je lastništvo lista prešlo na «Società della Stampa».

Po tej izjavi sledi članek poslanca Andre Torre, ki izjavlja, da bo list odslej zavzemal režimu naklonjeno stališče.

Sestanek predsednikov sindikalnih federacij

RIM, 30. (Izv.) Jutri zjutraj se bo vršil pri državnem podtajniku on. Bottai v ministrstvu za korporacije prvi sestanek predsednikov sedmero sindikalnih konfederacij. Podobni sestanki se bodo vršili večkrat, da se potom direktnega kontakta med ministrstvom in federacijami ustvari sindikalna zavest, ki naj pospeši izvedbo novega državnega ustroja.

Paul Claudel francoski poslanik v Washingtonu

PARIZ, 30. (Izv.) Danes zjutraj se je sestal ministrski svet, ki je določil Pavla Claudela, sedanje poslanika v Tokiju, na poslaniško mesto v Washingtonu, kot naslednika prejšnjega poslanika Berengera.

Gibanje artiljerijskih častnikov na Španskem

BARCELONA, 30. Konflikt med diktatorjem in artiljerijskimi oficirji se je zopet poostril. V služebenem komunikeju se objavlja, da se še niso vsi artiljerijski častniki pokorili odredbam vrhovne komande. Šef artiljerijskega zbora v Madridu in še deset drugih oficirjev je aretiranih. Resni dogodki, ki se odigravajo, se drže tajno. Govorijo, da je hotel kralj Alfonz pozvati vse oficirje artiljerijskega zbora, da naj podpišejo pogoje, a na zahtevo svoje matere je od tega odstopil.

Bivša cesarica Zita v Parizu

PARIZ, 30. V Pariz je prispela bivša cesarica Zita s svojima dvema najstarejšima sinoma. V Franciji se bo mudila dva do tri mesece, nakar pojde na francosko rivijero.

Vesti o izpremembah

v jugoslovenski vladni koaliciji

Senzacijonalne izjave Stjepana Radića Ljuba Davidović v avdijenci

ZAGREB, 30. (Izv.) Včeraj je Stjepan Radić podal zagrebškim novinarjem izjave, ki so vzbudile v političnih krogih veliko senzacijo. Govoril je o anketnem odboru ter naglašal, da odbor ne sme več odlagati svoje poročilo o aferi Radeta Pašića. Izjavil je tudi, da so radićevski člani anketnega odbora to odločno zahtevali, ker je krivda Radeta Pašića popolnoma dokazana. HSS bo celo zahtevala od vlade, naj se Rade Pašić izroči sodniji.

Če anketni odbor sprejme te predloge bodo izpadli iz sedanje parlamentarne večine takozvani ožji Pašićevi prijatelji. V nasprotnem slučaju pa bodo radićevski poslanci predložili svoseparatno mišljenje, s čemur bo vprašanje prenešeno v nar. skupščino. Radić smatra za gotovo, da bodo za predlog HSS glasovali poleg radićevcev tudi klub Ljube Jovanovića, Demokratska zajednica, SLS in črnogorski federalisti, ki skupno tvorijo najjačjo skupino v parlamentu. Če bo Uzunović imel proti korupciji za seboj samo polovico radikalskega kluba, bo mogoča nova koncentracijska vlada, v nasprotnem slučaju pa se bo osnovala volilna koncentracijska vlada brez radikalov. Tako je novinarjem zagotavljal šef HSS.

Danes dopoldne je Radić prispel v Beograd in je novinarjem izjavil, da vztraja pri svojih včerajšnjih izjavah.

Kakor zatrjujejo v političnih krogih, je senzacija, ki jo je povzročil Radić, nastala tako-le: Te dni se je mudil v Zagrebu dr. Laza Marković, ki je bajé rekel svojim prijateljem, da nastopi 5. decembra prav gotovo kriza vlade in da bodo radikali «treščili ob tej priliki Radića ob zemljo». Zato pa je Radić, da se revanšira potegnil na dan vprašanje anketnega odbora. Vladni krogi pravijo, da ima Radić popolno pravico izrekati svoje mnenje glede anketnega odbora, tudi če se razlikuje od mnenja vlade. Sitno pa je kljub vsemu to, da s svojimi izjavami prejudicira poročilo odbora.

Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta. Po seji se je ministrski predsednik Uzunović podal na dvor, kjer je ostal celo uro. Dati ni hotel nikakih izjav. Popoldne ob 4. je bil na dvoru tudi Ljuba Davidović, ki je novinarjem zatrjeval, da je bil pri kralju radi privatnih zadev.

Kar se izprememb v vladni koaliciji tiče, je skoro gotovo, da do 7. decembra te izpremembe še ne bodo nastopile. Jasno je tudi, da mora prej kralj zaslišati tudi ostale šefe parlamentarnih skupin. Za jutri ali pojutrišnjem se pričakuje avdijenca dr. Korošca. Za 7. decembra je sklicana seja narodne skupščine. Isti dan se bo vršila tudi seja radikalskega kluba in Pašić je sporočil, da bo tej seji osebno predsedoval. Radi neprestanih Radićevih napadov na Pašića so Pašićevi pristaši na radićevce zelo hudi. Tudi nocoj so zatrjevali, da mora priti do izprememb, kajti z Radićem nočejo več delati. V političnih krogih je krožila danes vest, da se dela na ustanovitvi širšega koncentracijskega kabineta. Novo koalicijo bi sestavljali radikali, davidovićevci, SLS, pristaši dr. Nikića in še nekatere druge skupine. V zvezo s temi govoricami spravljajo tudi današnjo avdijenco Ljube Davidovića in avdijenco dr. Korošca, ki jo, kakor že povedano, pričakujejo za pojutrišnjem.

Uporniško gibanje na Albanskem udušeno

SKADAR, 30. (Izv.) Uporniško gibanje se lahko smatra za udušeno. Uporniki so bili pri Buki poraženi ter so se razkropili v gore. Slabo vreme ter pomanjkanje municije in hrane so brzkone pripomogli do kapitulacije upornikov.

BEOGRAD, 30. (Izv.) Albansko poslaništvo javlja oficijelno, da je vstaja, katere inicijatorji so nekateri oficirji, popolnoma udušena vsled energičnih ukrepov vlade. Čim je vlada izvedela za gibanje vstašev v dukadžinskem okraju, je v 24. urah pozvala 4.000 dobrovoljcev plemena Dibra in 3.000 dobrovoljcev plemena Mata v Tirano, od koder so bili poslani proti upornikom, katere so razpršili in pognali v planine, kjer jih bodo kmalu polovili in izročili sodišču.

V vseh mestih Albanije protestira prebivalstvo na javnih shodih proti akciji upornikov. Vlada je dobila nebroj brzojavk iz vseh krajev, v katerih ji izreka narod svojo zvestobo. Predsednik republike je odgovoril vsem, da je vlada z energičnimi ukrepi udušila vstajo ter je svetoval narodu, naj ostane miren.

Položaj na Romunskem

Akcija za povratek princa Karola Zdravstveno stanje kralja se boljša

BUKAREŠT, 30. Averescu in Bratianu se trudita z vso silo da bi preprečila državni prevrat, ki ga pripravljajo pristaši bivšega prestolonaslednika Karola. Ne izključuje se možnost, da bo sestavil Bratianu koalicijsko vlado sporazumno z Averescom. Sestava Bratianove vlade naj bi se izvršila po povratku Bratiana iz Pariza, kamor odpotuje, da konzultira princa Karola.

Službeno poročilo pravi, da se je zdravje kralja Ferdinanda nekoliko zboljšalo. Kralj Ferdinand je sprejel sinoči Averesca, s katerim se je razgovarjal nekoliko minut. Z dobro poučene strani doznavajo, da podpira Sveti Sinod in romunsko svečeništvo akcijo pristašev bivšega prestolonaslednika Karola. Sveti Sinod je proti temu, da bi v slučaju smrti kralja Ferdinanda prišla v regentski svet kraljica Marija, ki je poleg Bratiana in Averesca najodločnejša nasprotnica princa Karola.

BUKAREŠT, 30. Službena agencija demantira kategorično vse alarmantne vesti, ki so se razširile o zdravstvenem stanju kralja Ferdinanda, kot neresnične in tendencijozne. Kraljevo zdravje je zadovoljivo in se vsak dan zboljšuje.

DUNAJ, 30. (Izv.) Tukaj se zadnje dni širijo naravnost neverjetne vesti o Romunski. Po eni izmed teh vesti je kralj Ferdinand umrl bajé že preteklo soboto. Romunska vlada pa da se je odločila skrivati ta dogodek do povratka kraljice Marije.

Bivši prestolonslednik Karol, ki je na Romunskem še zmerom zelo popularen, se pripravlja na povratek v domovino, da spet prevzame prestolonasledništvo.

Z druge strani pa krožijo vesti, po katerih se je zdravstveno stanje kralja Ferdinanda zboljšalo in se je kralj bajé že udeležil nekaterih posvetovanj s člani vlade.

Brezžična brzojavka, odposlana s parnika «Berengaria», na katerem se nahaja romunska kraljica, javlja, da je vožnja po Atlantiškem Oceanu zelo neprijetna in da bo zato parnik prispel v Cherbourg z veliko zamudo.

Krasin je umrl zastrupljen?

Vesti o njegovem bogastvu niso resnične

PARIZ, 30. Listi objavljajo neko izjavo sovjetskega poslanika v Parizu, ki odločno zanikuje vse vesti o zapuščini, ki jo je baje zapustil Krasin, ruski poslanik, ki je pred nedavnim umrl v Londonu. Vesti, ki so prihajale iz Rige, so zatrjevale, da je Krasin zapustil ogromno svoto, ki je bila naložena v raznih evropskih bankah; listi so govorili o 400 milijonih.

Sovjetski poslanik v Parizu je — kakor že omenjeno — te vesti zanikal. Zagotavlja, da Krasin ni zapustil nikakega premoženja.

KOPENHAGEN, 30. Po vesteh danskih listov so se razširile v Londonu vesti, da ruski poslanik Krasin ni umrl naravne smrti, temveč, da je bil zastrupljen. Ta vest je izzvala v Londonu veliko senzacijo, ni pa še potrjena.

Angleški rudarji

se vračajo na delo

LONDON, 30. Medtem ko se vrše pogajanja med okrajnimi rudarskimi organizacijami in lastniki rudnikov, se rudarji v vedno večjem številu vračajo na delo. Kakor vse kaže, bo do Božiča delo v rudnikih že v popolnem tiru.

Včeraj je bila v Yorkshireu sklenjena pogodba, na podlagi katere so tamkajšnji rudniki takoj pričeli delati. Na Škotskem, v North Cumberlandom, v v Derbyshiru pa se vrše pogajanja. Stavka se še zmerom nadaljuje v Južnem Gallesu in v nekaterih rudnikih severne Angleške.

Včeraj je delalo 462.893 rudarjev.

Stavka angleških premogarjev bo imela za posledico angleško-nemško premogovno vojno. Angleška zveza lastnikov rudnikov je sklenila, da odkloni vse predloge, ki so jih stavili nemški lastniki rudnikov glede ustanovitve angleško nemškega premogarskega koncerna, ki bi naj služil za preskrbo evropskih zalog premoga. Angleški lastniki so se odločili, da prično z vsemi sredstvi boj za pridobitev izgubljenih tržišč.

Nemški lastniki pa so se odločili, da se ne bodo odrekli svojim interesom, ampak si bodo prizadevali zasigurati tržišča, ki so si jih povodom rudarskega štrajka na Angleškem prisvojili. Ako izgubijo nove odjemalce bo zopet 150.000 rudarjev brez dela.

Smrtne obsodbe v Leningradu

MOSKVA, 30. V Leningradu je končan proces proti bivšim ruskim carskim uradnikom, ki so bili nastavljeni v jetnišnici v Rigi. Med njimi je tudi 67-letni ravnatelj jetnišnice in bivši krvnik Krumir. Obtoženi so bili zaradi preganjanja revolucionarcev po revoluciji 1905. Vsi obtoženci so bili obsojeni na smrt.

Rusko-turška trgovinska pogodba

podpisana v Angori

BERLIN, 30. (Izv.) Včeraj je bila podpisana v Angori rusko-turška turgovinska pogodba. Pogajanja za to pogodbo so se vlekla skozi nekaj mesecev, ker je bilo treba premostiti mnoge težave. Da je došlo končno do podpisa pogodbe, je pripisovati nedavnemu sestanku med ruskim komisarjem za zunanje zadeve Čičerinom in turškim zunanjim ministro Tevfik Ruždi begom.

Španska in Družba narodov

MADRID, 30. Ministrski svet je sklenil, da Španija definitivno izstopi iz Družbe narodov. Španija bo ostala formalno še dve leti v svetu Družbe narodov, dokler ne bodo dovršeni neki posli, pri katerih je Španija udeležena.

Zdravstveno stanje generala Ludendorffa se je poslabšalo

BERLIN, 30. (Izv.) Zdravstveno stanje generala Ludendorffa, ki je bil pred nekaj dnevi operiran, se je sedaj poslabšalo in vzbuja velike skrbi.

Princezinja Karlota zbolela

PARIZ, 30. Iz Bruslja javljajo, da je princezinja Karlota, teta kralja Alberta in vdova po mehikanskem cesarju Maksimilijanu, že nekaj dni hudo bolna. Kakor znano, je princezinja Karlota že mnogo let bolna na umu. Učakala pa je visoko starost; sedaj ima 86 let.

Volitve predsednika češkoslovaške republike

PRAGA, 30. Te dni se je pričela šestmesečna doba, v kateri predsednik republike po ustavi ne more uplivati na razpust skupščine, ker je to zadnje polletje v sedemletnem izvrševanju njegovih dolžnosti. Volitev novega predsednika bo razpisana v dobi med 30. aprilom in 27. marcem.

Trockij postane poslanik v Londonu

LONDON, 30. Po zadnjih vesteh iz Rige namerava sovjetska vlada imenovati Trockega za poslanika v Londonu.

Uspehi kantonskih čet

vznemirjajo kitajske generale

LONDON, 30. Iz Pekinga poročajo angleškim listom, da je poveljnik kantonskih čet Čang-Kašek izjavil, da bo uvedel sovjetski režim kot bazo nove kitajske vlade, v kateri bodo sodelovali tudi delavci. Dodal je, da je kantonski pokret revolucija, a ne evolucija. Pripravlja se nova sodna zakonodaja, ki bo enakopravna tako za tujce, kakor tudi za Kitajce. Pogodbe s tujimi državami se razveljavijo.

Po vesteh iz Kitajske je Jang-Tsen, guverner province Če-Kiang, prešel na stran Kantona. Ako je ta vest resnična, pomeni to, da je cela provinca Če-Kiang pod vplivom boljševikov. Jang-Tsen je bil poprej pristaš Vu-Pei-Fua.

Kakor zatrjuje «Daily Mail», so zadnji uspehi kantonske vojske zelo vznemirili kitajske generale, ki se boje, da bi prišli ob vsako oblast. Domenili so se radi tega, da se združijo za skupno akcijo proti kantonskim četam. Združeni kitajski generali bi razpolagali s približno pol milijona vojakov, katere hočejo v kratkem pognati proti Kantoncem.

Kitajski nacijonalisti proti tujcem

Propaganda Kantoncev - Dogodki v Han-Kovu

Gibanje, ki se je pričelo v Kantonu, se sedaj širi z veliko naglico. Skoro polovica kitajskega naroda je sedaj pod vplivom Kantoncev. Vojaškemu režimu generala Sun-Čan-Fanga, gospodarja Šanghaja, je odklenkalo: nacijonalistična propaganda, ki jo Kantonci širijo s pomočjo Rusov, pridobiva zmerom več pristašev. Odpraviti vse predpravice, ki jih uživajo tujci na kitajskih tleh — to je ena glavnih nalog tega gibanja.

V zadnjem času so Kantonci vršili posebno živahno propagando predvsem v Han-Kovu, kjer so pripravljali bojkot proti tujcem. Pričeli so s sindikalnim gibanjem in delavske organizacije so kmalu štele v svojih vrstah 100.000 mož, ki zahtevajo pravičnejšo ureditev delovnih pogojev, predvsem pa zvišanje plač. Trgovina v Han-Kovu je v rokah tujcev: Angležev, Francozov in Japoncev. Delavci grozijo s splošno stavko, če njihove zahteve ne bodo sprejete. Proglasili so tudi deloma že bojkot proti tujcem. Vsi Kitajci, ki so bili nameščeni pri japonskih družinah in firmah, so zapustili delo; v kitajskih trgovinah ne morejo Japonci prav nič kupiti. Kantonci se hočejo polastiti vseh carinarn v Han-Kovu, ki so v rokah Angležev. Slične načrte imajo tudi za druga pristanišča na Kitajskem.

Splošna stavka v Han-Kovu je napovedana za soboto 4. decembra.

PODPISUJTE za liktorsko posojilo!

DNEVNE VESTI

Liktorsko posojilo

Pred par dnevi — povodom obiska državnega podtajnika posl. Suvicha — se je vršil v tukajšnji trgovinski zbornici sestanek predstavnikov tržaških gospodarskih krogov, na katerem se je sklenilo, da se bo osnoval v Trstu poseben odbor, ki mu bo poverjena naloga, da organizira propagando za posojilo. Odbor bo deloval pod pokroviteljstvom komisarja posl. Barduzzi-ja.

Na sestanku je prevladalo pri razpravi naziranje, da naj se udeležijo podpisovanja tudi široki sloji prebivalstva, dasi s skromnimi deleži. Glede prispevkov od strani industrije se pripravlja sporazum za enotno postopanje po vsej državi.

Jugoslovenski državni praznik

Danes na praznik jugoslovenskega državnega ujedinjenja bodo uradi tukajšnjega jugoslovenskega generalnega konsulata zaprti.

Opozorilo našim ljudem!

(Iz urada Pol. dr. «Edinost» v Trstu)

Razni naši ljudje po Goriškem, po Krasu in po Notranjskem so dobili neke vrste obvestila brez podpisa in brez datuma, ki pravi, da je pisec dobil iz Rima poročilo, češ da so bile prošnje onih, ki se mislijo izseliti v Mehiko, že izročene mehikanskemu ministrstvu; da bo vhod približno v početku prih. leta, in da se mora v naprej položiti kavcija v znesku L 1000.— pri Živnostenski banki v Trstu, na kar da bo prošnja za izselitev rešena.

Kakor rečeno, pisma nimajo ne datuma, ne podpisa in so za to sama po sebi sumljiva, da proizhajajo od ljudi, ki nimajo drugega namena, nego iskati žrtve med nevednimi nerazsodnimi ljudmi ter jih goljufati. Neko tako pismo, ki je bilo doposlano našemu uradu, je bilo stavljeno v kuverto z vtisnjenim naslovom: Giovanni Stenovich, commerciante in legnami, Corso V. E. III N. 11, II. p. Trieste, Casella postale 504 centro.

Glasom poročil, ki so jih pred par meseci prinesli časopisi, je bil Stenovich član neke družbe, ki se je morala pred tukajšnjim Tribunalom zagovarjati radi goljufij, provzročenih z izseljenci; člani te družbe so bili po kazenski razpravi tudi obsojeni na razne kazni.

Ker je, po došlih nam poročilih, vsled propagande za izselitev v Meksiko, nastalo neverjetno veliko vznemirjenje in izseljeniško gibanje po deželi, **opozarjamo naše ljudstvo, naj se pomiri naj se ne da varati, naj se varuje sleparjev in naj bo oprezno.**

Preskrbite se z vodo!

Danes bo radi poprav, ki se imajo izvršiti na glavni cevi brojenskega vodovoda, hipno pomanjkanje vode. Pomanjkanje se bo čutilo popoldne in bo trajalo do jutri v četrtek popoldne, t. j. kakih 24 ur, mogoče še več. Kakor navadno ob takih prilikah, bo manjkala voda posebno v višje ležečih delih mesta. Zato poziva občinska uprava prebivalce omenjenih delov mesta, da se preskrbijo že danes predpoldne s toliko vode, da jim bo zadostovala za okoli 24 ur.

Omenjena glavna cev se je imela popraviti že v nedeljo, a so se poprave morale odnesti in se bodo izvršile v teku današnjega dneva.

Kake bodo knjige „Goriške Matice" v prihodnjem letu?

1) Predvsem bodo prejeli naročniki Goriške Matice II. snopič Bačarjeve knjige «Zdravje in bolezen v domači hiši. Prvi snopič je obsegal popis človeškega telesa. Pisatelj je to suhoparno snov obdelal kolikor mu je bilo pač le mogoče v poljudnem in lahko razumljivem in prebavnem tonu. Popis telesa je bil potreben, da bodo čitatelji laže razumeli opis bolezni, njihov postanek in sedež v človeškem telesu. Celotno zdravniško knjigo bo morala imeti sleherna naša hiša. Mi Slovenci do sedaj še nismo imeli poleg drobne Kneipove knjižice nobene poljudne zdravniške knjige in zato se je zgodilo, da so n. pr. še v tekočem letu po naši deželi nasedli ljudje tujim agentom in plačali samo za predplačilo neke zdravniške knjige Lir 60, stala jih bo pa 160 lir. Pri Goriški Matici jo pa dobe navrh z drugimi knjigami. Opozarjajo se vsi naročniki, da na I. snopič in na poznejše skrbno poučijo, da jih bodo lahko dali vezati v eno samo knjigo.

2) Kot so imeli letos naročniki Goriške Matice zanimivo knjigo naši kraji v preteklosti, tako bodo dobili prihodnje leto zgodovino naših domačih živali in pitanih rastlin.

3) in 4) Dva naša pisatelja, sinova naše zemlje, živeča v teh krajih sta zasnovala in spisala več povesti. Pisatelj, doma iz ožje goriške dežele obravnava v povestih «Tičarjev Tone» Štefan izpod Skal in «Pepe s Krasa» življenje in običaje Vipavcev in Kraševcev, France Bevk pa v zgodovinskem romanu «Nebesna znamenja» trpljenje našega ljudstva, posebno pa gorskega v davnih časih turških vpadov. Zgodovinski roman «Nebesna znamenja» bo posebna jako obsežna knjiga in jo dobe kot neobvezno knjigo naročniki Goriške Matice, ako doplačajo 3 lire.

5) Skušala bo Matica, da ne bo manjkala mladinska knjiga primerna tudi za odrasle.

Ker se cene knjigam na povišajo in ostane za naročnike dosedanja cena 5 lir z doplačilom 3 lir za obsežni fakultativni Bevkov roman, ne bodo imeli poverjeniki težke naloge z nabiranjem naročnikov pri tem tako bogatem knjižnem daru Goriške Matice za prihodnje leto.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG
30. 11. 1926.

Par «lepih» dni in tržaški trg poživi. Danes je bil precej živahen in dobro obiskan. Blaga ni bilo bogve koliko. Krompir je vedno na isti višini, zelje je nekoliko napredovalo — druge zelenjave živijo neopažene.

Glavni vir tržnega življenja so sedaj kupčije s krompirjem.

Sadje nima več pravega pomena. Jabolka sicer še vživajo obče zanimanje — a so edina. Z drugim sadjem so kupčije slabotne. —

Cene so bile danes sledeče:

Zelenjava: Radič zeleni 80-360; radič rudeči 300-380; pesa bela 80-100; pesa rudeča 60-80; zelje belo 50-80; karfiloji 120-160; zelje zeleno (Bruxeles) 60-80; vrzote 40-50; «topinambour» 40-60; malancane 180-260; buče —.—; paprika zeleno-rudeča 180-250; krompir 50-75; fižol v stročju mali 400-560; paradižnik —.—; sladka repa 40-45; kisla repa 120-140; korenje 80-100; kislo zelje 110-130; spinača 200-420; čebula 50-80; česen 180-200.

Sadje: jabolka 60-360; hruške 100-400; kostanj «marroni» 100-220; grodje —.—; pomaranče 100-200 za kvintal oziroma 35-40 lir za zaboj; limone 30-40 L za zaboj.

Nalezljive bolezni v našem mestu

V času od 20. 11. do 27. 11. 1926. so bili v našem mestu sledeči slučaji nalezljivih bolezni: Davica 5, škrlatica 6, legarjeva mrzlica 4, koze 1. Smrtnega slučaja radi teh bolezni ni bilo nobenega.

Iz tržaškega življenja

Dve hudi nezgodi pri delu

Pri popravljanju občinske vodovodne napeljave pri Miramaru, poškodovane izza zadnjih poplav, se je včeraj predpoldne nevarno ponesrečil 58-leni težak Josip Lepiti, stanujoč v ulici Molino a vento štev. 22. Ko je med delom hotel čez jarek, v katerem je napeljana vodovodna cev, se mu je sredi desko, ki je tvorila nekako brv nad njim, spodrsnilo in je telebnil z višine poldrugega metra na cev. Pri tem si je siromak zlomil dve rebri ter razen tega zadobil še druge nevarne notranje poškodbe. Nesrečni težak je bil prepeljan s tovornim avtomobilom vodovodne uprave v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v zelo nevarnem stanju v kirurgični oddelek.

— Druga nezgoda se je pripetila včeraj popoldne v škedenjskih plavžih. Tam je 44-letni zidar Josip Lavrenčič, stanujoč v Ricmanjih, vzidaval pri strojih veliko peč z opeko, ki jo je jemal z velikega sklada složenega poleg njega. Nesreča je hotela, da se je ta sklad, očividno slabo složen, nenadoma zrušil in pokopal pod seboj Lavrenčiča, ki ni utegnil tako naglo odskočiti na varno. Ko so ga tovariši, ki so mu takoj priskočili na pomoč, rešili izpod opek, je bil nesrečni zidar nezavesten. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je dognal, da si je Lavrenčič hudo pretresel možgane in najbrž zadobil tudi notranje poškodbe. Siromak je bil prepelajn v nevarnem stanju v mestno bolnišnico. —

Aretacija razpečevalca kokaina.

23-letni Alojzij Neri, stanujoč v ulici Galileo Galilei št. 10, je bil že delj časa osumljen, da razpečava kokain. Policijski organi so mu bili vedno za petami, a ker je bil mlarenič zelo previden, ga niso mogli nikoli zalotiti pri izvrševanju nepoštene obrti. Toda kljub vsej previdnosti se je Neri naposled vendarle ujel v mrežo pravice. Ko je predvčerajšnjim prodajal svoje strupeno blago v neki staromestni beznici, sta ga zasačila dva policijska agenta in ga kratkomalo aretirala. Mladenič je sicer skušal ugovarjati, toda ko sta agenta pri telesni preiskvi našla pri njem več zavojčkov kokaina, se je pač moral udati v svojo usodo. Bil je najprej odveden na bližnji komisarijat, odkoder je po zaslišanju romal v zapor v ulici Coroneo.

Natakar, ki je pozabil poravnati račun

Robert Bosich, lastnik gostilne Istria-Trieste» na nabrežju Nazario Sauro je predvčerajšnjim javil na policijskem komisarijatu v ulici Sanità, da je pred približno mesecm dni nenadoma izginil njegov natakar, 27-letni Maksimilian Toffolo, stanujoč v ulici Maiolica št. 3, ne da bi prej predal denar v znesku 65 lir, ki ga je inkasiral tekom dneva v gostilni. Bosich ga je potrpežljivo čakal cel mesec dni, ko je pa uvidel, da natakarja noče biti več na spregled, ga je šel priporočit policiji.

Tržaško sodišče

Telesne poškodbe

Včeraj je tržaški kazenski senat pretresal zadevo Perdec Blaža iz Sela pri Gorici, stanujočega v Trstu, via della Tesa, obtoženega precej težke telesne poškodbe, povzročene Pregarc Josipu, delavskemu tovarišu, z ostrim in trdim predmetom. Obravnava je bila zanimiva v toliko, da niti poškodovanec ni trdil, da ga je ranil Perdec, temveč, da se je ranil sam z obročem nekega soda. Perdec je ranilec le po izjavah navzočega karabinirskega marešjala Faccioli, ki tudi na obravnavi trdi, da mu je delavec De Vecchi dejal, da so se priče domenile, da govore vse v prid obtožencu. Branitelj, odvetnik Giannini izzove nebroj incidentov precej težke narave tekom zaslišavanja marešjala. Prišlo je celo do soočbe med marešjalom in delavcem De Vecchi — toda poslednji je vzdržal odločno to soočbo in zanikal, da bi bil kdaj dejal marešjalu kaj sličnega. Vse priče in sicer Golia Julij, De Vecchi Just, Stafetta Silvij in Ivanoff Anton (poslednji izredno močan in zmagovalec kilometerske dirke s kvintalom na rami) govore, da se je Pregarc sam ranil. In Pregarc ne taji tega.

Državni pravdnik ne more priti do pravega zaključka in zahteva oprostitev radi pomanjkanja dokazov.

Sodišče usvoji tezo državnega pravdnika in oprosti Perdeca radi pomanjkanja dokazov.

Davek na konjske kupčije

Dve obravnavi in dva obtoženca, toda tako vezani, da se zdi skoro nemogoče poročati o vsaki posebej. Benes Anton iz Turjaka pri Tržiču je obdolžen, da je 12. februarja 1925. peljal s semnja v Sežani štiri konje, last nekega Gos Mansueta, in da ni imel za to potrebnih listin. Finančnemu marešjalu, ki ga je ustavil, je baje dejal, da so bili konji kupljeni na sežanskem semnju in da jih on pelje domov v Tapariano-Fiumicello pri Vidmu. Zato bi seveda moral imeti potrebne listine. Tako se približno glasi ovadba omenjenega marešjala. Toda Beneš pravi, da je zapisnik podpisal «in bianco», ker je tako zahteval omenjeni marešjalo. Ta tudi priznava, da je bil zapisnik podpisan «in bianco». Beneš tudi trdi, da ni dejal, da so konji kupljeni na sežanskem semnju, ker sam tega ni vedel, in da je pokazal pri zahtevi izvozne listine konj iz Belovarja in Vermovca. Konji so res bili od tam — to so potrdile priče Montanari Peter, Cosolo Anton, Gos Mansueto, Zucculin Anton in Pontin Abram.

Branil je odvetnik Godina. Navajal je netočnosti ovadbe in predlagal sodišču popolno oprostitev obtoženca.

Beneš je bil oproščen, ker ta čin ne tvori zločina.

V zvezi s prejšnjo obravnavo — brez zaslišavanja prič, ki so bile že prej zaslišane, je kazenski senat pod predsedstvom cav. Colombisa dokončal obravnavo proti Gos Mansuetu, obtoženemu prestopka glede davka na konjske kupčije, češ da je odpeljal v prejšnji obravnavi omenjene konje s sežanskega semnja, ne da bi plačal določene pristojbine. Konji so glasom izpovedbe že prej zaslišanih prič bili kupljeni v Jugoslaviji, in sicer v Belovarju in Vremovcu, in so kot taki podvrženi pristojbini, ki se vnovčuje na meji. Drugih pristojbin za uvoz konj ni.

Obtoženec je bil oproščen, ker dejanje ne tvori prestopka.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Imenovanje

Ravnatelj tukajšnje kr. trgovske šole, prof. Avgust Vierthaler, je bil imenovan od ministra za narodno gospodarstvo za člana izpraševalne komisije pri kr. trgovskih šolah. Izpiti se prično v Rimu z drugim decembrom.

DOBRAVLJE

Smrtna kosa

V nedeljo, 28. nov. smo spremili k večnemu počitku vestno, mirno in blago ženo, Jerkič Marijo, št. 55, mater osmero otrok, od katerih se dva nahajata v daljni Ameriki. Na vseh otrocih se pozna, da jim je bila pokojna mati prava vzgojiteljica. Ni čudo, da je smrt preblage pokojnice pretresla domačine, tembolj ker ni bila dolgo priklenjena na posteljo, ampak jo je smrt po kratkem bolehanju odtrgala svoji dragi okolici. Koliko je bila pokojna priljubljena žena, je kazal očitno tudi njen nadvse lep pogreb. Pevci «Zarje» so v slovo materi svojega člana in članice — sina in hčere pokojne — zapeli tri krasne žalostinke: eno pred hišo žalosti, drugo v cerkvi in tretjo na pokopališču, kar je še povečalo žalostni trenotek večnega slovesa... Naj v miru počiva. Družini pa naše iskreno sožalje!

— Naj bo tem potom izrečena zahvala vsem onim, ki so se spomnili blage pokojnice!

ŠT. PETER

Basen obravlji in veselem humru.

Tudi mi čitamo časopise. Usmiljo se nam vasi, ki tožijo javno svoje gorje. Povodnji, toča, slaba letina, vse to teži naše vasi. Te si pač ne znajo pomagati. Mi Šempeterci smo pa srečni in blagostanje nam naravnost sili v domove. Odkrili smo zlato žilo in ta je «Gran ballo a San Pietro». Le pridite gledat, ko se po večtedenski brezposelnosti zavrtimo «nella grande sala», kjer leti denar kar na kup. V veselju in zabavi se služijo lirce. Marsikak račun se poravna s klofutami. In šele v pondeljek, ko se je že razdelil čisti dobiček! Ni meje našemu veselju, od jutra do pozne noči prepevamo (tepci pravijo, da krulimo) po vasi. V torek se popravljamo. V sredo se sestanemo, da se dogovorimo za prihodnjo nedeljo in zopet teče od mize na račun nedeljskega dobička. V petek in soboto se ne izplača več iskati dela in tako zopet pride nedelja s plesom, z veseljem, s klofutami, s kletvicami. Ali nas ne zavidate? Ko mi radi hudega napora obnemoremo, nadomesti nas druga družba, kakor se je zgodilo minulo nedeljo. Že dve nedelji smo si na opisani način služili kruha, tretjo nedeljo smo se pa odrekli zaslužku, bilo je res že preveč. No, pa kaj, saj smo se vkljub temu zabavali, samo da so šle sedaj lirce iz naših žepov, mesto da bi prihajale vanje. Drugje skrbe, kaj bo na zimo, s čim se prežive, s čim oblečejo, in marsikdo je stiskal vse leto, pritrgoval si pri hrani, niti plesat ni šel, samo da bo imel par grošev za brezposelnost v zimskem času. Kaka neumnost! Mi se veselimo in uživamo, ko pa pride čas bede, no, saj imamo jezike. Tedaj se obregnemo ob ustroj človeške družbe in se ujezimo na one, ki se jim bolje godi kakor pa nam.

Ne, tako ne gre več dalje! Nehajte vendar, ljudje božji! Kar Šempeter stoji, se še ni plesalo na prvo adventno nedeljo. Tako ne gre! Ali delamo z zapravljanjem za gospodarsko bitko? Ali se tako spoštuje verski čut? Poštenjaki so zmajevali z glavo! No, plesa na prvo adventno nedeljo se je na srečo udeležilo le nekaj nepoboljšljivih fantov in deklet, večina se je vzdržala plesa. In tako je tudi prav!

Velika večina občinarjev.

(Slede podpisi).

Pripomba uredništva: V goriško poduredništvo je prineslo več Šempetrcev gori navedeni dopis s prošnjo za priobčitev, ker jih je skrbelo kam jadra gotova šempeterska mladina z brezumnim veseljačenjem v teh težkih in žalostnih časih. Priobčili smo ta dopis, ker nas je tudi nas presenetilo neprestano ponavljanje plačanov po zidovih «Gran Ballo a S. Pietro».

IZ NAŠIH HRIBOV.

Letina.

«Žalostno poje svetega Lenarta zvon»... po desetih letih še vedno sam. Tovariša mu je pobrala vojna in bogve kdaj mu ga preskrbi vojna odškodnina. Pa ne samo zvon, tudi drugače ni nič pravega razpoloženja v naših krajih. Pridelalo se sploh ni nič, kar ni segnilo radi dežja, je pobila pa toča; ajda ki je še nekoliko obetala, gnije, če že ni segnila, v kozolcih. Sadje, ki smo ga vsako leto, naj je bilo še tako slabo, vendar kolikor toliko pospravili, je letos segnilo deloma že na deblih, deloma v hramu, tako da ga ni niti za dom, kaj šele za prodaj. Šele sedaj smo uvideli, kolika dobrota je mlekarna, ker je skoraj edini dohodek, če izvzamemo delo pri popravljanju radi povodnji razdejane vojaške ceste, ki pelje iz Grahovega preko Bukovega do Reke ob Idrijci. Žal, da tudi to delo ovira neprestano deževje. Drugače pa je v naših krajih mirno življenje; novice, ki jih izvedo po dolini novembra, pridejo do nas srečno drugi mesec, tako se nikoli ne razburjamo. Sicer pa imamo preveč domačih skrbi, da bi se brigali za ostali svet. Dobili smo pa novega župnega upravitelja, ki se nam je že v prvih dneh zelo priljubil.

KOBARID.

Koncert pevskega društva.

Pred 14 dnevi se je vršil v Kobaridu koncert našega pevskega društva. Po dolgem času se je zopet oglasila krepka in vesela pesem v naših. In lepo je bila zapeta!

Vzpored je bil petro in srečno izbran: 11 zborov in 4 solospevi. Začel se je koncert z Vincijevo furlansko popevko «Benedetto l'antigue» in potem so se nizale pesmice kakor rože v lepem vencu. Moški zbor je zapet Pavčičevo «Nocoj je pa lep večer», a nadalje pa mešani zbori: Adamičeva «Ciganska posmehrulja», vesela, nagajiva skladba, ki je kar nehote privabila smeh na usta Lepe so bile Devove «Koroške narodne.» Vodopivčev «Prstan» je tudi močno ugajal.

Po odmoru je zbor zapel Vincijevo «Se savessis fantacinis». Takoj nato je sledila Adamičeva prijetna, ljubka skladba «Kresovale tri devojke». V tej pesmi so bili naši pevci na vrhuncu. V veselem ritmu so se zlivali glasovi v najlepšo harmonijo. Posebno zadnji del pesmi, ki pripoveduje, da je «mladi Morko ljubil Ano, ljubil srce je najlepše», so peli s pravim zanosom. In ponoviti so jo morali! Kot protiutež veselemu rajanju v prejšnji skladbi je zbor zapel dramatično Vodopivčevo «Knezov zet». — Bili sta to najmočnejši skladbi vse koncerta. Moški zbor je zapel še dve narodni: «Sijaj sončece» in «Oj ta mlinar», ženski zbor pa Ocvirkovo «Serenado». Sladko in mirno se je glasila pesem izpod dekliet. — Njih glasovi so ubrani, čisti, ne vem, kateri glas bi bolj pohvalil. Lahko so ponosne na svoje delo!

Na koncertu je nastopala kot solistka gdčna Vida Gruntarjeva. Ima krasen, močan, dramatičen sopran. Prvo je pela Volaričevo «Dekliški vzdihi». Nje glas pa v tej pesmi ni mogel priti do prave veljave. — Tembolj pa v njenem drugem samospevu v Hatzetovi «Majki». Burno ploskanje jo je pohvalilo in na splošno željo jo je še enkrat zapela. Kot solist je nastopil tudi naš tenorist g. J. G. in pel Lajovičevo večnolepo «Serenado» ter Pavčičevo «Pred durmi». Lepo je pel, prvo pesem prav s pobožnostjo in z radostjo smo ga vsi poslušali.

Koncert je zaključila Bartlova slika «Ne hodi!», ki je vsem tako ugajala, da so jo morali pevci ponoviti. Morda ni bilo v tej pesmi vse prav zapeto, a kaj to! Prijetno nam je bilo vseeno.

Zahvalo mlademu in pridnemu pevovodji g. Antonu Uršiču! Veliko je njegovo delo, a naj mu bo v plačilo zavest, da je dobro to delo.

In isti klic veljaj tudi vam, pevke in pevci. S svojim dostojnim nastopom ste dokazali, koliko zmore dobra volja in pridnost.

Drobne vesti

Ruski červonci

se ne smejo izvažati iz države. Sovjet narodnih komisarjev je sedaj zabranil tudi uvoz červoncev iz drugih držav v Rusijo. Červonci, ki se nahajajo v inozemstvu, izgubijo svojo vrednost in sovjetska državna banka jih ne sme odkupiti. Ta odredba je bila izdana sato, ker so bili vsi červonci, ki se nahajajo v inozemstvu, utihotapljeni preko meje.

Ljudsko štetje na Bolgarskem

se bo vršilo 31. decembra t. l. Statistični odelek notranjega ministrstva bo rabil za to priliko 50.000 komisarjev, ki bodo večinoma državni uradniki, učitelji itd. Da bi tudi kmete prepričala o potrebi ljudskega štetja, je vlada izdala več kot 1 milijon raznih brošur v svrho propagande. Koncem novembra se bo vršilo poskusno ljudsko štetje.

Briand,

francoski zunanji minister, je poljskemu poslaniku predlagal, naj bi poljski senatorji in poslanci posetili Francijo, da bi se seznanili s francoskimi kolegi.

V Kijevu

so praznovali pred par dnevi šestdesetletnico otvoritve javne knjižnice, ki razpolaga danes s 110 tisoč knjigami.

BORZNA POROČILA

Trst, 30. novembra 1926.

Amsterdam 930-940, Belgija 320-330, Francija 86.50-87.50, London 112.50-113.50, New York 23.25-23.40, Španija 345-355, Švica 435-445, Atene 29.30-30, Berlin 550-560, Bukarešt 12.50,-13.50, Praga 69-70, Ogrska 0.0320-0.0335, Dunaj 325-350, Zagreb 41.25-42.25.

Uradna cena zlata (29.11.) 453.44.

Vojnoodškodninske obveznice 63.30.

Poslano*)

NAZNANILO.

Tvrdka

„OLD ENGLAND"

Trst, Corso Vitt. Em. III, 26

s prodajo oblek, blaga in z lastno krojačnico naznanja, da bo odprla z dnem 11. decembra t. l. podružnico v Idriji Via Castello 68 (hiša Lapajne).

V nadi, da mu bodo ostali idrski odjemalci tudi v bodoče tako naklonjeni,

se priporoča udani

ZITRIN.

*) Za članke pod tem naslovom ne prevzema uredništvo nikake odgovornosti.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1518)

INDUSTRIJALEC išče kuharico proti dobri plači L 120.— mesečno. Ženska mora biti pridna in vestna, znati mora italijansko in slovensko, starosti srednje, samska ali vdova. Z delom ne bo preobložena. Ponudbe na naslov Kačič Giuseppe, Brestovizza in Valle, Cava di marmo, p. Monfalcone. 1814

POSTELJA se da v najem. Via Battisti 33, III, vrata 11. 1815

SMILAJOD (Trpoški sok), izborno sredstvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru, uspešno čistilno sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let, prodaja samo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42 (paralelna ulica Via dell'Istria). (1524)

PRIVATNA hrana, dobra, po nizkih cenah. Via [illegible]a 18, vrata 10. 1811

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. Telefon 33-19. 1517

Predno prodate

KRONE, GOLDINARJE ZLATO in SREBRO

obiščite zlatarno

STERMIN v TRSTU, Via Mazzini št. 43

kjer dobite najvišje cene. — Kupujem listke mestne zastavljalnice. 1220

KRONE! KRONE!

brilijante, platin, 20-kronske zlate komade

zlato plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

Albert Povh — urarna

Trst, Via Mazzini 45 1119

PODLISTEK

JULES VERNE: (175)

Skrivnostni otok

3. januarja so torej ves dan neprestano delali, ne da bi se več zanimali za ognjenik, ki ga pa tudi ni bilo videti z obale pred granitno hišo. Toda solnce so večkrat zakrili temni oblaki, ki jih je veter vselej zapodil proti severu. Cir Smith in Gedeon sta pač opazila te prehodne oblake in sta večkrat govorila o napredovanju vulkanskih pojavov, vendar pa nista prenehala z delom. Tudi je bilo velike važnosti, da bi ladjo čim prej dovršili. Naseljenci so morali biti pripravljeni na vse možnosti, zato je bilo v interesu vseh, da se ladja kar najhitreje izdela. Kdo ve, ali jim ne bo baš ta ladja nudila nekoč zadnje pribežališče?

Po večerji so se Cir Smith, Gedeon Spilett in Harbert vnovič podali na planoto. Bilo je že temno, zato se je dalo laže ugotoviti, če je dim pomešan s plamenom in žarečimi izmečki.

«Žrelo je v ognju!» je vzkliknil Harbert, ki je bil najhitrejši in se je prvi povzpel na planoto.

Kakih šest milj oddaljena Franklinova gora je bila podobna ogromni baklji, na katere konici so se vili jeziki plamena. Očitno so bili še preveč pomešani z dimom in žlindro, da bi mogli razširjati močnejšo svetlobe. Vendar pa je bledi sij ognja padal na gozdne dele otoka. Kolobarji dima so se na široko razprostrli po nebu, na katerem so se tu pa tam zabliskale posamezne zvezde.

«Ta reč naglo narašča! je dejal inženir.

— Temu se ni čuditi. Vulkan se je prebudil še pred davnim časom. Ali se spominjate, Cir da smo videli prve pare, ko smo preiskovali odrastke Franklinove gore, iščoč zatočišče kapitana Nema. To je bilo, če se ne motim, 15. oktobra.

— Da! je odgovoril Harbert, takrat smo jih vsaj mi zapazili, in od tedaj sta pretekla dva meseca in pol!

— Podzemski ogenj se je omaril torej deset tednov, je nadaljeval Gedeon Spilett in ni čudno, da je zdaj izbruhnil s tako silo na dan.

— Ali čutite, da se včasih zemlja trese? je vprašal Cir Smith.

— Gotovo, je odvrnil Gedeon Spilett, toda do potresa je še daleč...

— Saj ne trdim, da nam grozi potres, je odvrnil Cir Smith, in Bog nas varuj tega! Ne, to tresenje prihaja le od notranjega ognja. Zemeljska skorja ni nič drugega kakor stena parnega kotla in vi veste, da se kotel pod pritiskom par trese kakor lončena plošča. Ta pojav moremo tu opazovati.

— O, kako krasni ognjeni snopi!» je vzkliknil Harbert.

V tem hipu je bruhnil iz žrela pravcati raketni ogenj, ki ga niso mogle pare zakriti. Na tisoče žarečih korov in svetlih točk se je razletelo na vse strani. Nekateri med njimi so prišli preko dimnega klobuka, za raztrgati ter raztrosili pravcati ognjeni prah. Ta izbruh so spremljale zaporedne detonacije, kakor se slišijo pri streljanju s strojno puško.

Cir Smith, poročevalec in mladenič so se podali k obali in v granitno hišo, potem ko so prebili eno uro na planoti. Inženir je bil videti zamišljen in v skrbeh, tako da ga je Gedeon Spilett vprašal, če predvideva kakšno nevarnost od izbruhov.

«Da in ne, je odgovoril Cir Smith.

— Najhujše, kar bi nas utegnilo zadeti, je nadaljeval poročevalec, bi bil gotovo potres, ki bi pokončal otok? Vendar pa ne verjamem, da se nam je tega bati, ker lave imajo prost izhod.